

Πρόγραμμα εργασίας του τμήματος NAT 2023-2025

I. Πλαίσιο

- Οι **πολλαπλές και αλληλένδετες παγκόσμιες κρίσεις** που αντιμετωπίζουμε —οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε σχέση με το κλίμα και τη βιοποικιλότητα (που επηρεάζουν επίσης τα συστήματα παραγωγής τροφίμων μας), η κρίση του κόστους ζωής και οι συνέπειες της σύρραξης στην Ουκρανία και αλλού— θα συνεχίσουν να επηρεάζουν τις εργασίες του τμήματος NAT κατά τη διάρκεια του ημίσεος της θητείας από το 2023 έως το 2025. Ειδικότερα, το τμήμα NAT θα πρέπει να συνεχίσει να εξετάζει τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία στους διάφορους σχετικούς τομείς εργασίας του.
- Ο **ευρωπαϊκός γεωργικός και αγροδιατροφικός τομέας** κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες κατά τη διάρκεια της πανδημίας και κατόρθωσε να διατηρήσει σε διαρκή βάση ένα επίπεδο προσφοράς για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού. Ακόμη και κατά τη διάρκεια αυτών των μηνών ενεργειακής κρίσης και διαταραχών του εφοδιασμού που προκλήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την εισβολή στην Ουκρανία, ο τομέας εξακολουθεί να ανταποκρίνεται. Κατά το δεύτερο ήμισυ της θητείας του, το τμήμα NAT πρέπει να εξακολουθήσει να εργάζεται για την ενίσχυση του αγροδιατροφικού συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες της αγροδιατροφικής αλυσίδας, ώστε αυτό να συνεχίσει να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά, εδραιώνοντας τον στρατηγικό του ρόλο και διασφαλίζοντας τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητά του¹ στο πλαίσιο πολλαπλών κρίσεων.
- Το **τμήμα NAT θα πρέπει να στηριχθεί στα θεμέλια** που τέθηκαν τα τελευταία χρόνια, να διατηρήσει τον «κεντρικό άξονα» και να προωθήσει μακροπρόθεσμες στρατηγικές με βάση την Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τους στόχους για την κλιματική ουδετερότητα που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.
- Οι **εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και η ανανέωση της θητείας της Επιτροπής** το 2024 θα προσφέρουν την ευκαιρία όχι μόνο για ανταπόκριση σε αιτήσεις γνωμοδότησης, αλλά και για ενεργό συμβολή στη διαμόρφωση της μελλοντικής πολιτικής ατζέντας.

¹

«Για να υπάρχει μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτική στον τομέα των τροφίμων που να είναι πραγματικά χρήσιμη για τους Ευρωπαίους καταναλωτές, είναι σημαντικό τα τρόφιμα που παράγονται στην ΕΕ να είναι ανταγωνιστικά. Αυτό σημαίνει ότι ο ευρωπαϊκός τομέας παραγωγής γεωργικών προϊόντων διατροφής πρέπει να είναι σε θέση να παράγει τρόφιμα για τους καταναλωτές σε τιμές που καλύπτουν τις επιπλέον δαπάνες συμμόρφωσης –με κριτήρια όπως η βιωσιμότητα, η ασφάλεια των τροφίμων και η διατροφική αξία, ένα δίκαιο εισόδημα για τους γεωργούς και η καλή μεταχείριση των ζώων– και να διατηρεί ταυτόχρονα τη θέση της ως η προτιμώμενη επιλογή για τη μεγάλη πλειονότητα των καταναλωτών.» Γνωμοδότηση με θέμα «Η συμβολή της κοινωνίας πολιτών στην ανάπτυξη μιας σφαιρικής πολιτικής για τα τρόφιμα στην ΕΕ», σημείο 5.8, [ΕΕ C129 της 11.04.2018, σ. 18](#).

- Μέσω των εργασιών του, **το τμήμα NAT θα συνεχίσει να αναπτύσσει διαδικασίες και δομημένες προσεγγίσεις**, για την επίτευξη ισχυρότερου αντίκτυπου στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής, σε στενό συντονισμό με τα όργανα και τις δομές του [Παρατηρητήριο Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΠΒΑ), μόνιμη ομάδα μελέτης «Βιώσιμα συστήματα τροφίμων», ειδική ομάδα για την COP, ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία] και με τα άλλα τμήματα της ΕΟΚΕ και τη CCMI.

II. Διαθεματικές αρχές και μέθοδοι εργασίας

- **Η προώθηση της δομημένης συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών** στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των διαφόρων πολιτικών είναι ουσιαστικής σημασίας. Το τμήμα NAT θα συνεχίσει να υποστηρίζει και να αναπτύσσει περαιτέρω προτάσεις και πρωτοβουλίες για την προώθηση μιας πιο συμμετοχικής προσέγγισης, με την εδραίωση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών (όπως η ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία και το αγροτικό σύμφωνο) και την προώθηση νέων πρωτοβουλιών (όπως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πολιτικής Τροφίμων και η διαμόρφωση χώρου για τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών στην υλοποίηση των ΣΒΑ). Θα βελτιωθεί επίσης η συμμετοχή των υποεκπροσωπούμενων ομάδων (όπως οι αυτόχθονες κοινότητες).
- **Ενίσχυση της συμμετοχής των νέων:** Εδώ και μερικά χρόνια, η ΕΟΚΕ εστιάζει τις εργασίες της στην καλύτερη ενσωμάτωση των απόψεων των νέων ατόμων στο έργο της και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ με διαρθρωμένο και ουσιαστικό τρόπο. Η επιτροπή NAT πρωτοστατεί σε αυτές τις προσπάθειες και θα παραμείνει προσηλωμένη στην ενίσχυση της φωνής των νέων και των οργανώσεων νεολαίας σχετικά με το κλίμα και τη βιωσιμότητα μέσω των έργων: [συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης των νέων για το κλίμα και τη βιωσιμότητα](#), [συμμετοχή εκπροσώπου των νέων στην αντιπροσωπεία της ΕΟΚΕ στην COP](#) και [ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία ECESP](#).
- **Ενσωμάτωση της διάστασης της βιωσιμότητας, της κυκλικότητας, της αγροτικής θωράκισης και της αξιολόγησης του αντικτύπου της ΕΕ από τη σκοπιά της νεολαίας σε όλες τις προτεραιότητες του τμήματος:** όλες οι δραστηριότητες της επιτροπής NAT θα πρέπει να συμβάλλουν στην υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και η σύνδεση με τους ΣΒΑ θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς όποτε είναι δυνατόν. Προκειμένου η κυκλική οικονομία να μετατραπεί σε «κυκλική κοινωνία», οι αρχές της κυκλικότητας θα πρέπει επίσης να ενσωματωθούν σε όλες τις πολιτικές εργασίες του τμήματος NAT, για παράδειγμα όσον αφορά τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων, τη βιοποικιλότητα και τις αγροτικές περιοχές. Το τμήμα NAT θα επιδιώξει να αξιολογήσει τον αναμενόμενο αντίκτυπο των νέων νομοθετικών πρωτοβουλιών για τις αγροτικές περιοχές («αγροτική θωράκιση»²), εφαρμόζοντας την αρχή «να μην μείνει κανείς στο περιθώριο», και να

² Βλ. την ανακοίνωση με τίτλο [Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ](#) — σχεδόν το 30 % του πληθυσμού της ΕΕ κατοικεί σε αγροτικές περιοχές.

αναδείξει τις δυνατότητες των αγροτικών περιοχών για την επίτευξη των ΣΒΑ σε όλες τις γνωμοδοτήσεις του τμήματος. Το τμήμα NAT θα συμβάλλει επίσης στη δέσμευση που έχει αναλάβει η ΕΟΚΕ να εφαρμοστούν αποτελεσματικά η [Αξιολόγηση του αντικτύπου της ΕΕ από τη σκοπιά της νεολαίας](#) και το ψήφισμα με θέμα [Η μακροχρόνια παρακαταθήκη του Ευρωπαϊκού έτους νεολαίας](#), με βάση τα αποτελέσματα της επικείμενης μελέτης με θέμα [Διαρθρωμένη συμμετοχή των νέων στον απόηχο του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας 2022](#).

- **Προώθηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της εκπαίδευσης σχετικά με τη βιωσιμότητα στο σύνολο του πληθυσμού, από μικρή ηλικία, σε όλους τους τομείς πολιτικής.** Σε συνέχεια των προηγούμενων εργασιών του τμήματος NAT, είναι σημαντικό να καθιερωθεί κριτική σκέψη και να προωθηθεί η γνώση σχετικά με τους ΣΒΑ —και ειδικότερα σχετικά με τη γεωργία και τα βιώσιμα τρόφιμα— ιδίως για τους νέους, και να δημιουργηθούν φόρουμ συζήτησης (π.χ. για τη γεωργία, τα συστήματα τροφίμων, την κυκλική οικονομία, κ.λπ.) και να αναδειχθούν οι ευκαιρίες σταδιοδρομίας σε αυτούς τους τομείς.
- **Υιοθέτηση μιας προσέγγισης βασισμένης στα θεμελιώδη δικαιώματα σε όλους τους τομείς εργασιών του τμήματος NAT,** συμπεριλαμβανομένου, για παράδειγμα, του δικαιώματος σε βιώσιμα και υγιεινά τρόφιμα, σε υγιή περιβάλλοντα κ.λπ. που ενσωματώνονται σε μια οικονομία ευημερίας.
- **Εφαρμογή μιας προσέγγισης ανάλυσης προοπτικών** στις γνωμοδοτήσεις του τμήματος NAT και σε διάφορες πρωτοβουλίες, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι συστάσεις μας θα αποφέρουν μακροπρόθεσμα οφέλη και θα συμβάλουν στην οικοδόμηση ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας και βιωσιμότητας στην ΕΕ, ιδίως στον αγροδιατροφικό τομέα.
- **Εξασφάλιση στενής συνεργασίας με άλλα τμήματα/όργανα της ΕΟΚΕ** σε όλους τους τομείς πολιτικής που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του τμήματος NAT. Μόνο με την εξάλειψη των στεγανών και τη συνεργασία μπορούμε να βρούμε συστημικές λύσεις στις πολύπλοκες προκλήσεις που μας περιμένουν.
- **Ενίσχυση της παρακολούθησης των γνωμοδοτήσεων και της επικοινωνίας** μέσω στρατηγικών προσεγγίσεων για μεγαλύτερο αντίκτυπο.
- **Προώθηση του ομαδικού πνεύματος μεταξύ των μελών του τμήματος NAT και της γραμματείας του** μέσω της συνδημιουργίας και του από κοινού σχεδιασμού: έχουμε διαφορετικούς ρόλους και μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα επιμέρους δυνατά μας σημεία για να επιτύχουμε καλύτερα αποτελέσματα. Η γραμματεία μπορεί να στηρίζει και να εξοπλίζει τα μέλη ώστε να εκπληρώσουν τον συμβουλευτικό ρόλο της ΕΟΚΕ, αλλά και να γίνουν «αφηγητές» των όσων συμβαίνουν επιτόπου.
- **«Μετουσιώνοντας τα λόγια σε πράξεις» – δίνοντας το παράδειγμα όσον αφορά βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς μεθόδους εργασίας** μέσω της συνεχούς συνεργασίας με το EMAS (χωρίς πλαστικό, μείωση της σπατάλης τροφίμων, ήπια κινητικότητα, βιώσιμος εφοδιασμός, κλιματική ουδετερότητα κ.λπ.), βελτιστοποιώντας τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, διαδικτυακών σεμιναρίων κ.λπ. και καθιστώντας τις εκδηλώσεις πιο συμπεριληπτικές (ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων, συμμετοχή των νέων,

επέκταση πέρα από τη «γυάλα των Βρυξελλών», συμπεριλαμβάνοντας, για παράδειγμα, τοπικές κοινότητες, αυτόχθονες πληθυσμούς κ.λπ.).

III. Πρωταρχική προτεραιότητα

Η πρωταρχική προτεραιότητα θα βασιστεί στην προηγούμενη θητεία και θα επικεντρωθεί στα εξής:

«Προώθηση της συστημικής αλλαγής και της οικονομίας της ευημερίας που χρειαζόμαστε για την επιτυχή εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης και Κοινωνικής Συμφωνίας και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης προς μια δίκαιη μετάβαση. Αυτό θα συμβάλλει, μεταξύ άλλων, σε πιο βιώσιμα και δικαιότερα αγροδιατροφικά συστήματα και ακμάζουσες αγροτικές περιοχές, με παράλληλο σεβασμό των ορίων του πλανήτη»

Σε ένα πλαίσιο πολλαπλών κρίσεων, οι ΣΒΑ εξακολουθούν να αποτελούν την πυξίδα μας ως το μοναδικό οικουμενικό όραμα για ειρήνη, κοινωνικοοικονομική ευημερία και περιβαλλοντική βιωσιμότητα που έχουμε. Η αδυναμία υλοποίησης των αρχών των ΣΒΑ όσον αφορά την κοινωνική ένταξη, την καθαρή ενέργεια, την καθολική πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και την υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή θα οδηγήσει σε ακόμη περισσότερες κρίσεις και γεωπολιτικές αντιπαλότητες. Η αδυναμία υλοποίησης των ΣΒΑ θα είναι επίσης επιζήμια για τις επιχειρήσεις και για τη μελλοντική ανταγωνιστικότητα.

Ευελπιστούμε ότι οι στόχοι της κλιματικής ουδετερότητας και της δίκαιης μετάβασης θα συνεχίσουν να αποτελούν κορυφαία προτεραιότητα του θεματολογίου των θεσμικών οργάνων κατά τα επόμενα έτη. Σε κάθε περίπτωση, **η ανάπτυξη της κοινωνικής διάστασης της πράσινης μετάβασης με παράλληλο σεβασμό των ορίων του πλανήτη θα είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη μιας οικονομίας της ευημερίας, ενός πιο βιώσιμου και δικαιότερου αγροδιατροφικού συστήματος και μιας πιο ισορροπημένης αγροτικής/αστικής ανάπτυξης.** Η μετάβαση στη βιωσιμότητα θα είναι επιτυχής μόνον εάν βασίζεται στην ευρεία στήριξη, τη δίκαιη μετάβαση και την ενεργό συμμετοχή όλων των τμημάτων της κοινωνίας. Δεδομένου του αυξανόμενου αριθμού φορέων της κοινωνίας των πολιτών και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας που προωθούν μια συστημική και μετασχηματιστική προσέγγιση για τον συνδυασμό της κοινωνικής ευημερίας και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης με τον σεβασμό των ορίων του πλανήτη, οι εν εξελίξει εργασίες του τμήματος NAT για μια οικονομία ευημερίας «πέρα από την ανάπτυξη» θα είναι πιο σημαντικές από ποτέ.

IV. Προτεραιότητες πολιτικής

1. Το τμήμα NAT θα επιδιώξει **να επιταχύνει την υλοποίηση των ΣΒΑ** κατά το νέο ήμισυ της θητείας, σε στενή συνεργασία με το ΠΒΑ, συνεχίζοντας τις προσπάθειες να ζητηθεί μια συνολική στρατηγική της ΕΕ για τους ΣΒΑ, προτείνοντας μια πιο διαρθρωμένη συμμετοχή των φορέων της κοινωνίας των πολιτών (για την οποία η

ΕΟΚΕ θα μπορούσε να προσφέρει έναν χώρο συνάντησης) και ενισχύοντας τη συνοχή των πολιτικών. Το τμήμα NAT θα συνεχίσει να εκπονεί σχετικές γνωμοδοτήσεις και να καταρτίζει συμβολές σε συντονισμό με τα άλλα τμήματα της ΕΟΚΕ και με τη CCMI, κατά περίπτωση, θα συμμετάσχει στο ετήσιο πολιτικό φόρουμ υψηλού επιπέδου στη Νέα Υόρκη και θα συνεργαστεί με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς και δίκτυα όπως το Δίκτυο Λύσεων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDSN) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Βιώσιμης Ανάπτυξης (ESDN).

2. **Η κλιματική ουδετερότητα** παραμένει στο επίκεντρο του έργου του τμήματος NAT, ενώ ταυτόχρονα θα υπάρξει εστίαση σε πολλές άλλες πτυχές των προτεραιοτήτων της ΕΟΚΕ. Το τμήμα NAT θα συνεχίσει τις εργασίες της συσταθείσας ειδικής ομάδας για τη σύμβαση-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), προετοιμάζοντας τη συμμετοχή μας στις ετήσιες διασκέψεις των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα σε στενή συνεργασία με τη ΓΔ CLIMA και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να συμβάλει στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην ΕΕ έως το 2050.
3. **Η κυκλική οικονομία** θα παραμείνει εγκάρσια προτεραιότητα σε στενή συνεργασία με το τμήμα INT και με τις ΓΔ ENV και ΓΔ RTD, καθώς και με τη συμμετοχή των άλλων τμημάτων και της CCMI, κατά περίπτωση, για την ενσωμάτωση του ευρέος πεδίου των φακέλων από τις νομοθετικές εργασίες. Με επικεφαλής την ομάδα συντονισμού των 24 οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, η επιτυχία της ευρωπαϊκής πλατφόρμας ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία θα συνεχίσει να καθοδηγεί την εφαρμογή του νέου σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία, επιταχύνοντας έτσι τη μετάβαση προς μια κυκλική κοινωνία στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Στο πλαίσιο αυτού του τομέα προτεραιότητας, το τμήμα NAT θα συνεχίσει επίσης και θα ενισχύσει τις εργασίες της για τη βιοοικονομία, συνδέοντας τα τρόφιμα και τη γεωργία με την κυκλική οικονομία και συμμετέχοντας στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ Πολιτικής για τη Βιοοικονομία.
4. **Προώθηση ολοκληρωμένης πολιτικής για τα τρόφιμα – Προς μια περισσότερο βιώσιμη κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) και κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑΠ)**
 - **Η προώθηση πιο βιώσιμων και πιο δίκαιων αγροδιατροφικών συστημάτων** θα συνεχίσει να αποτελεί βασική προτεραιότητα για το τμήμα NAT, ιδίως στο πλαίσιο του επικείμενου πλαισίου για τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Το πλαίσιο αυτό θα θέσει τα θεμέλια για τις συστημικές αλλαγές που απαιτούνται από όλους τους παράγοντες του συστήματος τροφίμων. Θα παράσχει επίσης ένα πλαίσιο για τη μελλοντική διακυβέρνηση των συστημάτων τροφίμων, το οποίο ευελπιστούμε ότι θα περιλαμβάνει τη σύσταση ενός Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Επισιτιστικής Πολιτικής. Το τμήμα NAT θα επικεντρωθεί ιδίως στην προώθηση της αποτελεσματικής και χωρίς αποκλεισμούς διακυβέρνησης για βιώσιμα συστήματα τροφίμων και στην ενδυνάμωση μιας ανοικτής στρατηγικής

αυτονομίας για βιώσιμα τρόφιμα. Η ΕΟΚΕ έχει ήδη προτείνει την ενσωμάτωση της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα της Πράσινης Συμφωνίας σε όλες τις μελλοντικές εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ ως παγκόσμια πρότυπα για τη βιωσιμότητα. Η ΕΕ είναι πρωτοπόρος στους τομείς της βιωσιμότητας και της ποιότητας των τροφίμων και θα πρέπει να διασφαλίσει την **πραγματική αμοιβαιότητα των προτύπων στις εμπορικές συμφωνίες**, ιδίως όσον αφορά την ευημερία, τη βιωσιμότητα, τη διαφάνεια και την ιχνηλασιμότητα από το αγρόκτημα στο πιάτο. Αυτό είναι απαραίτητο σε ένα ολοένα και πιο ανταγωνιστικό και ανοικτό παγκόσμιο πλαίσιο. Είναι επίσης σημαντικό να εξεταστεί η σχέση με τις γειτονικές χώρες.

- **Μια πιο βιώσιμη και δικαιότερη γεωργία:** Το τμήμα NAT θα συνεχίσει να στηρίζει την εφαρμογή της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», παρέχοντας παράλληλα στήριξη και συγκεκριμένα εργαλεία στους γεωργούς και τους εργαζομένους στον γεωργικό τομέα της ΕΕ (π.χ. μέσω πολιτικών προώθησης, συστημάτων ποιότητας, της επισήμανσης της προέλευσης, απαγόρευσης αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, στήριξη των τοπικών συστημάτων παραγωγής και διανομής κ.λπ.), δημιουργώντας εναλλακτικές οικονομικές πηγές εσόδων στις αγροτικές περιοχές (π.χ. μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), προάγοντας την ηλικιακή ανανέωση, προωθώντας τις προηγούμενες εργασίες της σχετικά με τη στρατηγική για τις πρωτεΐνες και προτείνοντας εγκαίρως συστάσεις στη νέα Επιτροπή σχετικά με την επόμενη αναθεώρηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), εν προκειμένω με την κατάρτιση γνωμοδότησης πρωτοβουλίας.
 - Η ΚΓΠ έχει διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, αλλά πρέπει να εργαστούμε για τη βελτίωσή της ώστε να ικανοποιηθούν οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανάγκες. Ένα ανθεκτικό στις μελλοντικές εξελίξεις αγροδιατροφικό σύστημα θα πρέπει να εγγυάται τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της αγροδιατροφικής βιομηχανίας, ιδίως της οικογενειακής γεωργίας και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
 - Το τμήμα NAT θα ενισχύσει επίσης τη διαφάνεια σε όλο το μήκος της αλυσίδας εμπορίας. Οι σαφείς κανόνες επισήμανσης για τους καταναλωτές, οι ενδείξεις προέλευσης ΠΓΕ (προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη) και ΠΟΠ (προστατευόμενη ονομασία προέλευσης) και ο έλεγχος των κερδοσκοπικών διαδικασιών που επηρεάζουν τους καταναλωτές και τους παραγωγούς θα συμβάλουν ώστε να αποφευχθεί η στρέβλωση της αγοράς και οι επιβλαβείς συνέπειες σε ολόκληρη την αλυσίδα.
- **Βιώσιμη αλιεία** (συμπεριλαμβανομένης της **υδατοκαλλιέργειας**): Το τμήμα NAT θα αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο όραμα που θα προωθή μια δίκαιη μετάβαση για τον τομέα, προάγοντας παράλληλα την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, επισημαίνοντας τις διατροφικές πτυχές που συνδέονται με την υγιεινή διατροφή και προωθώντας ευκαιρίες για τις αγροτικές περιοχές. Η υλοποίηση του οράματος θα μπορούσε στη συνέχεια να προσαρμοστεί στις τοπικές και εθνικές ιδιαιτερότητες.

5. **Αποκατάσταση και διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου – Υγιάς πλανήτη για υγιείς ανθρώπους**

- **Βιοποικιλότητα:** Το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ του 2022 σηματοδότησε ένα ιστορικό επίτευγμα στην καταπολέμηση της απώλειας βιοποικιλότητας. Ωστόσο, πρέπει να καταβληθούν πολύ περισσότερες προσπάθειες για την προστασία και την αποκατάσταση των φυσικών οικοσυστημάτων από τα οποία εξαρτώνται οι άνθρωποι και η πλειονότητα των οικονομικών δραστηριοτήτων τους (π.χ. από τα μεγάλα σαρκοφάγα). Ειδικότερα, οι άνθρωποι θα πρέπει να επανεξετάσουν τη σχέση τους με τη φύση και είναι αναγκαία μια αλλαγή αφηγήματος. Το τμήμα NAT θα εντείνει τις προσπάθειες στο πλαίσιο της νέας θητείας για τη διασφάλιση μιας πιο δομημένης προσέγγισης για την προστασία της βιοποικιλότητας και την αύξηση των συνεργειών μεταξύ των διαδικασιών της COP για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα.
- **Προστασία του περιβάλλοντος (αέρας, ύδατα, έδαφος):** Το τμήμα NAT θα συνεχίσει να ενσωματώνει την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ. Αυτό παραμένει ζωτικής σημασίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ρύπανσης του αέρα, των υδάτων, του εδάφους και των καταναλωτικών προϊόντων. Ειδικότερα, το τμήμα NAT θα συμβάλει επίσης στις εν εξελίξει εργασίες της ΕΟΚΕ για την προώθηση μιας πιο στρατηγικής προσέγγισης για τα ύδατα μέσω μιας Γαλάζιας Συμφωνίας της ΕΕ. Θα ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ της προστασίας του περιβάλλοντος, της κυκλικής οικονομίας και της οικονομίας της ευημερίας και της υγείας των πολιτών.
- **Μια προσέγγιση με βάση τα δικαιώματα για τους ανθρώπους και τη φύση –** Το δικαίωμα σε ένα υγιές περιβάλλον και η εφαρμογή, καθώς και η συνεχής βελτίωση του περιβαλλοντικού *κεκτημένου*: Δεδομένου ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον αλληλοεξαρτώνται, ένα καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον είναι απαραίτητο για την πλήρη άσκηση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως, μεταξύ άλλων, των δικαιωμάτων στη ζωή, την υγεία, την τροφή, το νερό και την αποχέτευση και την ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάληψη δράσης για μια Ευρωπαϊκή Ένωση όπου τα περιβαλλοντικά δικαιώματα θα εφαρμόζονται πραγματικά και θα βελτιώνονται συνεχώς είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να επιτευχθεί πρόοδος. Το τμήμα NAT θα αξιοποιήσει το έργο των τελευταίων ετών για την περαιτέρω ανάπτυξη μιας προσέγγισης με γνώμονα τα δικαιώματα για τους ανθρώπους και τη φύση.

6. **Προς μια βιώσιμη αγροτική/αστική ανάπτυξη – εφαρμογή μιας ολιστικής στρατηγικής**

- **Περαιτέρω συμβολή στη διαδικασία διευκόλυνσης του αγροτικού συμφώνου σε πολιτικό επίπεδο.** Η συμμετοχή του κοινού είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση βιώσιμης αγροτικής/αστικής ανάπτυξης: Η Ευρώπη θα πρέπει να αφουγκραστεί τον αγροτικό κόσμο και τις κοινότητές του — κάτι που υπερβαίνει τον γεωργικό τομέα. Οι ειδικές δραστηριότητες του τμήματος NAT θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για

παράδειγμα, την περαιτέρω συμμετοχή του στον από κοινού σχεδιασμό του αγροτικού συμφώνου και στη διοργάνωση της εξαμηνιαίας διάσκεψης για το αγροτικό σύμφωνο· τη συμμετοχή των μελών της ΕΟΚΕ σε εθνικό επίπεδο για την προώθηση των δεσμεύσεων (τοπική δράση)· την προώθηση και εφαρμογή του αγροτικού συμφώνου μέσω συνεδριάσεων των τμημάτων και της CCMΙ εντός της ΕΟΚΕ και των παρατηρητηρίων της, π.χ. σχετικά με την αγροτική κινητικότητα, την ψηφιακή μετάβαση κ.λπ ή μέσω της διοργάνωσης ειδικών συνεδριάσεων· πιθανή διοργάνωση βραβείου της κοινωνίας των πολιτών της ΕΟΚΕ ή εκδήλωσης «Η δική σου Ευρώπη, η δική σου φωνή» για τις αγροτικές περιοχές.

- **Συνέχιση της ανάπτυξης μιας ολιστικής στρατηγικής**, ενίσχυση της συνεργασίας με άλλα όργανα και τμήματα (π.χ. ECO, SOC) με σκοπό την προώθηση μιας πιο δομημένης προσέγγισης εντός της ΕΟΚΕ, καθώς και με εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς και άλλα θεσμικά όργανα (ΕτΠ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο). Οι ευρωπαϊκές αγροτικές και αστικές περιοχές δεν αναπτύσσονται ομοιόμορφα. Είναι ζωτικής σημασίας να προωθηθούν πολιτικές που θα αναχαιτίσουν αυτή την τάση, θα εξασφαλίσουν δίκαιη και βιώσιμη μετάβαση σε μια οικονομία ευημερίας σε όλες τις περιοχές και θα προωθήσουν την επανεξισορρόπηση του πληθυσμού.

V. Το τμήμα NAT και τα όργανά του – μια κοινή αρχιτεκτονική

Τα πεδία αρμοδιότητας του τμήματος NAT είναι τα εξής: Βιώσιμα συστήματα τροφίμων, γεωργία, αλιεία, προστασία του περιβάλλοντος και βιοποικιλότητα, δασοκομία, αγροτική και αστική ανάπτυξη, βιώσιμη ανάπτυξη, πολιτική για το κλίμα και δράση για το κλίμα, κυκλική οικονομία — όπως απαριθμούνται στην απόφαση του Προεδρείου της ΕΟΚΕ σχετικά με τον εξορθολογισμό των δομών και των οργάνων εργασίας της ΕΟΚΕ.

Το τμήμα NAT περιλαμβάνει τρία άλλα όργανα: το Παρατηρητήριο Βιώσιμης Ανάπτυξης, τη μόνιμη ομάδα μελέτης «Βιώσιμα συστήματα τροφίμων» και την ειδική ομάδα «Διάσκεψη των μερών της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή» (UNFCCC/COP). Επιπλέον, τα τμήματα NAT και INT παρέχουν γραμματειακή υποστήριξη στην κοινή ευρωπαϊκή πλατφόρμα ενδιαφερόμενων μερών για την κυκλική οικονομία που διαχειρίζονται από κοινού η ΕΟΚΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εργασίες των εν λόγω οργάνων θα συνδυαστούν με το κύριο έργο του τμήματος NAT για την προώθηση συνεργειών, τη διασφάλιση της συνοχής και τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου.

